Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
H. SAUGMANDSGAARD ØE
представено на 8 юли 2021 година[1]

Дело C-337/20

DM,
LR
срещу
Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM) Alpes-Provence

(Преюдициално запитване, отправено от Cour de cassation (Касационен съд (Франция)

„Преюдициално запитване — Сближаване на законодателствата — Директива 2007/64/ЕО — Платежни услуги във вътрешния пазар — Членове 58—60 — Права и задължения на ползвателя на платежни услуги и на доставчика на платежни услуги — Понятията „пълна хармонизация“ и „изчерпателна хармонизация“ — Извънсрочно уведомяване за неразрешени платежни транзакции — Отговорност на доставчика на платежни услуги спрямо ползвателя на платежни услуги, регламентирана единствено от Директива 2007/64/ЕО — Отговорност на доставчика на платежни услуги спрямо трето лице, като например поръчител — Приложно поле на Директива 2007/64/ЕО — Прилагане на режима на отговорност, предвиден в националното право“

I. Въведение

1. Настоящото дело се отнася до тълкуването на Директива 2007/64/ЕО в областта на платежните услуги[2], и по-специално на нейното приложно поле.

2. Тази директива урежда платежните транзакции между доставчик на платежни услуги, като банкова институция, и ползвателя на тези услуги, който може да е частноправен субект или предприятие.

3. В случая по главното производство доставчикът на платежни услуги е и кредитор на ползвателя, който съответно има качеството длъжник. Поставените от Cour de cassation (Касационен съд, Франция) въпроси имат за цел да се установи дали разпоредбите на Директива 2007/64 са напълно хармонизирани, така че държавите членки не разполагат

[1] Език на оригиналния текст: френски.

[2] Директива на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО (ОВ L 319, 2007 г., стр. 1).

със свобода на действие по отношение на отговорността на страните по платежна транзакция, и дали тези разпоредби засягат правоотношението между поръчителя, обезпечил дълга на длъжника към кредитора, и този кредитор.

4. Преюдициалното запитване е отправено във връзка със спор между DM, управител на дружеството Groupe centrale automobiles SARL (наричано по-нататък „дружеството GCA“), и LR, поръчител на това дружество, от една страна, и кредитна институция, Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM) Alpes-Provence (наричана по-нататък „банката“), от друга страна. Касаторите изтъкват, че предвид разпоредбите на Директива 2007/64 действително е преклудирана възможността дружество в качеството на длъжник да търси отговорност от кредитна институция, която е изпълнила неразрешени от него платежни транзакции, но същевременно тази директива не е пречка поръчителят да се позове, във връзка със същите факти, на отговорността на тази кредитна институция, ако националното право позволява това.

5. В края на анализа си ще предложа на Съда да постанови, че Директива 2007/64 урежда изцяло договорните задължения и съответните отговорности на ползвателя на платежни услуги и на неговия доставчик на платежни услуги, но не урежда отношенията между поръчителя и доставчика. По-специално, тази директива не е пречка, ако националното право позволява това, поръчителят да търси отговорност от този доставчик, в случай че същият поради небрежност е изпълнил неразрешена от ползвателя на платежни услуги транзакция, макар и самият ползвател на услугите вече да не може да търси отговорност от своя доставчик, предвид посочената директива.

II. Правна уредба

A. Правото на Съюза

6. Съгласно съображения 4, 31 и 47 от Директива 2007/64:

„(4) […] жизненоважно [е] да се установи на общностно равнище една съвременна и последователна нормативна уредба на платежните услуги, независимо дали услугите са или не са съвместими със системата, създадена в съответствие с инициативата на финансовия сектор за единна зона за плащания в евро, която да е неутрална с цел гарантиране на равни условия за всички платежни системи, с оглед запазване правото на избор на потребителите, което би представлявало значителна крачка напред по отношение на потребителските разходи, сигурността и ефективността в сравнение с действащите национални системи.

[…]

(31) За да се намалят рисковете и последиците от неразрешени или неточно изпълнени платежни транзакции, ползвателят на платежни услуги следва да информира своевременно доставчика на платежни услуги за всяко оспорване, свързано с предполагаеми неразрешени или неточно изпълнени платежни транзакции, при условие че доставчикът на платежни услуги е изпълнил задълженията си за информация съгласно настоящата директива. Ако ползвателят на платежни услуги е спазил срока за уведомяване, той следва да може да предяви претенцията си в

рамките на предвидените по националното законодателство срокове. Настоящата директива не следва да засяга други претенции между ползватели на платежни услуги и доставчици на платежни услуги.

[…]

(47) Доставчикът на платежни услуги на платеца следва да носи отговорността за точното изпълнение на плащането, включително за цялата сума на платежната транзакция и за срока на изпълнение, както и пълна отговорност за неизпълнение от страна на други лица по платежната верига до сметката на получателя. Вследствие на тази отговорност, в случай че сметката на доставчика на платежни услуги на получателя не е заверена с цялата сума, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да коригира платежната транзакция или своевременно да възстанови на платеца съответната сума от транзакцията, без да се засягат други претенции, които могат да бъдат предявени съгласно националното право. Настоящата директива следва да се отнася само до договорни задължения и отговорност между ползвателя на платежни услуги и неговия доставчик на платежни услуги. […]“.

7. Член 4 от тази директива предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[…]

7) „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разрешава изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или когато липсва платежна сметка, физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане;

[…]

10) „ползвател на платежни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежната услуга в качеството си на платец или получател, или и в двете качества;

[…]“.

8. Член 51, параграф 1 от посочената директива предвижда:

„Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, страните могат да уговорят, че член 52, параграф 1, член 54, параграф 3, членове 59, 61, 62, 63, 66 и 75 не се прилагат изцяло или частично. Страните могат също така да уговорят срок, различен от предвидения в член 58“.

9. Съгласно член 58 от същата директива:

„Доставчикът на платежни услуги коригира платежната транзакция единствено ако ползвателят на платежни услуги го уведоми своевременно, че е установил неразрешена или неточно изпълнена платежна транзакция, която поражда възможност за предявяване на правата му, включително и по смисъла на член 75, и не по-късно от 13 месеца след датата на задължаване на сметката, освен ако, когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги [е

пропуснал да] предостав[и] или осигур[и] на разположение информацията за тази платежна транзакция в съответствие с дял III“.

10. Член 59, параграф 1 от Директива 2007/64 е със следния текст:

„Когато ползвател на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна транзакция или твърди, че платежна транзакция не е изпълнена точно, държавите членки изискват от неговия доставчик на платежни услуги да докаже, че автентичността на платежната транзакция[…] е установена, точно регистрирана, осчетоводена и не е засегната от техническа повреда или от друг недостатък“.

11. Член 60 от тази директива предвижда:

„1. Без да се засягат разпоредбите на член 58, държавите членки гарантират, че в случай на неразрешена платежна транзакция доставчикът на платежни услуги на платеца незабавно възстановява на платеца сумата на неразрешената платежна транзакция и, където е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в положението, в което тя би била, ако не е била изпълнена неразрешената платежна транзакция.

2. Допълнително парично обезщетение може да бъде определено в съответствие с правото, приложимо към договора, сключен между платеца и неговия доставчик на платежни услуги“.

12. Член 75, параграф 1, първа и втора алинея от посочената директива гласи:

„Без да се засягат разпоредбите на член 58, член 74, параграфи 2 и 3 и член 78, когато платежното нареждане е подадено от платеца, доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност пред платеца за точното изпълнение на платежната транзакция, освен ако същият може да докаже на платеца и, когато е приложимо — на доставчика на платежни услуги на получателя, че последният е получил сумата на платежната транзакция в съответствие с член 69, параграф 1, като в този случай доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред получателя за точното изпълнение на платежната транзакция.

Когато доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност по първа алинея, той своевременно възстановява на платеца сумата на неизпълнената или неточно изпълнена платежна транзакция и, когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на неточно изпълнената платежна транзакция“.

13. Член 86, параграф 1 от същата директива предвижда:

„Без да се засягат разпоредбите на член 30, параграф 2, член 33, член 34, параграф 2, член 45, параграф 6, член 47, параграф 3, член 48, параграф 3, член 51, параграф 2, член 52, параграф 3, член 53, параграф 2, член 61, параграф 3 и членове 72 и 88, доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не могат да запазят или въвеждат в действие разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива“.

14. Директива 2007/64 е заменена с Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС)

№ 1093/2010 и за отмяна на Директива [2007/64] [3].

15. Член 71, параграф 1, член 72, параграф 1, първа алинея, член 73, параграф 1, член 89, параграф 1 и член 107, параграф 1 от Директива 2015/2366 отговарят по същество съответно на член 58, член 59, параграф 1, член 60, член 75, параграф 1, първа и втора алинея и член 86, параграф 1 от Директива 2007/64 [4].

Б. Френското право

16. Разпоредбите на Директива 2007/64 са транспонирани във френското право с Code monétaire et financier (Паричен и финансов кодекс) в редакцията му съгласно Наредба-закон № 2009-866 от 15 юли 2009 г. за условията и реда за предоставяне на платежни услуги и за създаването на платежни институции (JORF от 16 юли 2009 г., текст № 13) (наричан по-нататък „Паричният и финансов кодекс“).

17. Член L.133-18 от Паричния и финансов кодекс, който транспонира член 60 от Директива 2007/64, гласи:

„В случай на неразрешена платежна транзакция, за която ползвателят е уведомил съгласно предвидените в член L.133-24 условия, доставчикът на платежни услуги на платеца незабавно възстановява на платеца сумата по неразрешената платежна транзакция и когато е необходимо, възстановява задължената сметка в състоянието, в което тя би се намирала, ако не беше изпълнена неразрешената платежна транзакция.

Платецът и неговият доставчик на платежни услуги могат да предвидят в договора допълнително обезщетение“.

18. Член L.133-23 от Паричния и финансов кодекс транспонира член 59 от Директива 2007/64.

19. Член L.133-24 от Паричния и финансов кодекс, който транспонира член 58 от Директива 2007/64, е със следния текст:

„За всяка неразрешена или неточно изпълнена платежна транзакция ползвателят на платежни услуги уведомява своя доставчик на платежни услуги без забавяне и не по-късно от 13 месеца след датата на задължаване на сметката, като в противен случай правото на възстановяване се преклудира, освен ако доставчикът на платежни услуги е пропуснал да предостави или осигури на разположение на ползвателя информацията за тази платежна транзакция в съответствие с глава IV, дял 1 от книга III.

Освен в случаите, когато ползвателят е физическо лице, което не действа с търговска или професионална цел, страните могат да решат да се отклонят от разпоредбите на този член“.

[3] ОВ L 337, 2015 г., стр. 35.

[4] Подчертавам обаче, че между страните е безспорно, че Директива 2015/2366 не е приложима по настоящото дело ratione temporis.

20. Съгласно член 1147 от Code civil (Граждански кодекс):

„Когато са налице основания за това, длъжникът се осъжда да плати обезщетение за вреди при неизпълнение или при забавено изпълнение, освен ако докаже, че неизпълнението се дължи на външни фактори, за които той не носи отговорност, и че не е действал недобросъвестно“.

21. Член 2313 от Гражданския кодекс предвижда:

„Поръчителят може да противопостави на кредитора всички възражения, с които разполага главният длъжник, свързани със задължението;

Той не може да противопостави на кредитора личните възражения на длъжника“.

III. Спорът в главното производство, преюдициалните въпроси и производството пред Съда

22. На 22 декември 2008 г. банката предоставя на дружеството GCA овърдрафт по разплащателна сметка, обезпечен със солидарното поръчителство на LR.

23. След като прекратява едностранно договора за този овърдрафт кредит, банката изисква плащане от LR в качеството му на поръчител. Същият твърди, че като е осъществила неразрешени кредитни преводи в полза на трети лица, банката е извършила нарушение и че размерът на кредитните преводи трябва да бъде приспаднат от сумите, които банката е поискала от поръчителя.

24. Като се позовава на член L.133-24 от Паричния и финансов кодекс, с който се транспонира член 58 от Директива 2007/64, Cour d’appel d’Aix-en-Provence (Апелативен съд Екс ан Прованс, Франция) отхвърля възраженията на LR като недопустими, приемайки, че предвиденият в тази разпоредба срок от 13 месеца за оспорване на въпросните кредитни преводи е изтекъл преди подаването на тези възражения и че същите са преклудирани.

25. В жалбата, подадена пред Cour de cassation (Касационен съд), LR и управителят на дружеството GCA, DM, признават, че този срок от 13 месеца е изтекъл. Те обаче поддържат, че посочената разпоредба от Паричния и финансов кодекс не е пречка банката да носи, в случай че не е изпълнила задължението си за полагане на дължимата грижа, отговорност по общия ред, предвиден в член 1147 от Гражданския кодекс.

26. Според LR и DM обстоятелството, че банката е извършила спорните кредитни преводи без разрешение от дружеството GCA, представлява неизпълнение на договорни задължения, за което се дължи обезщетение за вреди на основание член 1147 от Гражданския кодекс.

27. Запитващата юрисдикция уточнява, че съгласно националното право поръчителят може да противопостави на кредитора всички възражения, с които разполага главният длъжник, свързани със задължението, и по-специално възражението за прихващане на сумите, които кредиторът дължи на главния длъжник. Запитващата юрисдикция добавя, че

това правило се прилага, когато кредиторът е допуснал нарушение спрямо главния длъжник, за което носи гражданска отговорност и за което съответно е длъжен да заплати на този главен длъжник обезщетение за вреди.

28. Посочената юрисдикция подчертава още, че от член 1147 от Гражданския кодекс следва, че всяко неизпълнение на договорно задължение, от което произтича вреда за кредитора, поражда задължение за длъжника да поправи тази вреда.

29. Запитващата юрисдикция обаче си задава въпроса дали е възможно поръчителят да се позове на общите правила относно договорната отговорност, като се имат предвид правилата относно отговорността, предвидени в Директива 2007/64 и транспонирани с Паричния и финансов кодекс.

30. При тези обстоятелства Cour de cassation (Касационен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 58 от Директива 2007/64 […] да се тълкува в смисъл, че установява за неразрешените или неточно изпълнените платежни транзакции режим на отговорност на доставчика на платежни услуги, който изключва предявяването на иск за гражданска отговорност по общия ред на основание на свързано със същите факти неизпълнение от този доставчик на наложените му от националното право задължения, по-специално в хипотезата, при която ползвателят на платежни услуги не е уведомил доставчика на платежни услуги в срок от 13 месеца след датата на задължаване на сметката за неразрешена или неточно изпълнена платежна транзакция?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, допуска ли същият член поръчителят на ползвателя на платежни услуги да се позове във връзка със същите факти на общата гражданска отговорност на ползващия се от обезпечението доставчик на платежни услуги, за да оспори размера на обезпеченото задължение?“.

31. Преюдициалното запитване от 16 юли 2020 г. е заведено в секретариата на Съда на 23 юли 2020 г.

32. Френското, чешкото и италианското правителство, както и Европейската комисия представят писмени становища и също така отговорят писмено на въпроси, поставени от Съда на 8 март 2021 г.

IV. Анализ

33. С преюдициалното си запитване запитващата юрисдикция иска от Съда да ѝ изясни какво е съотношението между режима на отговорност на доставчика на платежни услуги, въведен с членове 58—60 от Директива 2007/64, и режима на общата гражданска отговорност, предвиден в националното право. По-конкретно запитващата юрисдикция иска по същество да установи, първо, дали член 60 във връзка с членове 58 и 59 от Директива 2007/64 изключва предявяването на иск за отговорност на доставчика на платежни услуги, основан на режим на общата договорна отговорност, по-специално

когато е изтекъл преклузивният срок за уведомяване за неразрешена транзакция[5] (първи преюдициален въпрос), и второ, дали това важи и за случая, когато такъв иск за отговорност е предявен от трето лице, а именно от поръчителя на ползвателя на услуги (втори преюдициален въпрос).

34. За да се отговори на запитващата юрисдикция, според мен е полезно да бъде разяснен режимът на отговорност, въведен с Директива 2007/64, и по-специално с членове 58—60 от нея, и да се определи дали може да се приложи паралелен режим на отговорност, след което да се разгледа въпросът дали трето лице, като поръчителя на ползвателя на услуги, може да търси отговорност от доставчика на платежни услуги въз основа на този паралелен режим.

А. По въведения с Директива 2007/64 режим на отговорност на доставчика на услуги (първи преюдициален въпрос)

35. С първия си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали въведеният с Директива 2007/64 режим на отговорност на доставчика на платежни услуги в случай на неразрешена платежна транзакция изключва възможността да се предяви по общия ред иск за гражданска отговорност на основание на свързано със същите факти неизпълнение от този доставчик на наложените му от националното право задължения.

36. Докато френското и чешкото правителство, както и Комисията при условията на евентуалност считат, че въведеният с Директива 2007/64 режим на отговорност не допуска за същите тези транзакции прилагането на режим на обща договорна отговорност, обратно, италианското правителство счита, че двата режима на отговорност могат да съществуват едновременно.

37. След анализ, основаващ се на текста на членове 58 и 60 от Директива 2007/64 и на контекста на тези разпоредби, както и с оглед на целите на тази директива[6], считам, че установеният с посочената директива режим на отговорност на доставчика на платежни услуги спрямо ползвателя на платежни услуги в случай на неразрешена транзакция е предмет на пълна хармонизация, така че този режим изключва всеки паралелен режим на отговорност.

38. Най-напред, що се отнася до *текста* на членове 58 и 60 от Директива 2007/64, установявам, че член 58 въвежда общо задължение да се уведомява за всяка неразрешена или неточно изпълнена транзакция, така че доставчикът на платежни услуги коригира неразрешената или неточно изпълнена платежна транзакция единствено ако ползвателят на платежни услуги го уведоми за такава транзакция не по-късно от 13 месеца след съответната дата на задължаване на сметката.

[5] Подчертавам, че макар във въпросите си запитващата юрисдикция да споменава както неразрешените, така и неточно изпълнените транзакции, случаят по главното производство се отнася до неразрешена транзакция. Затова анализирам, доколкото е необходимо, разпоредбите на Директива 2007/64 относно двата вида транзакции, но предлагам на Съда да отговори на поставените въпроси единствено що се отнася до неразрешените транзакции.

[6] Вж. по-специално решение от 11 април 2019 г., Mediterranean Shipping Company (Португалия) — Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, т. 36).

39. Член 60 от тази директива се отнася конкретно до отговорността на доставчика на услуги в случай на неразрешена транзакция[7]. Параграф 1 от него предвижда, че *без да се засягат разпоредбите на член 58*, държавите членки гарантират, че доставчикът на платежни услуги незабавно възстановява на платеца сумата по неразрешена транзакция.

40. Изразът „без да се засягат разпоредбите на член 58“, съдържащ се в член 60 от Директива 2007/64, означава, че член 58 от тази директива не бива да се нарушава. Според мен от това следва, че носенето на отговорност от доставчика в случай на неразрешена транзакция зависи от това дали ползвателят на услуги е спазил предвидената в член 58 от посочената директива процедура за уведомяване в срок, който не може да надвишава 13 месеца от датата на задължаване на сметката.

41. От съображение 31 от Директива 2007/64 действително личи, че става въпрос за условие, тъй като в него се посочва, че *ако* е спазил срока за уведомяване, ползвателят на платежни услуги следва да може да предяви претенцията си във връзка с неразрешеното плащане.

42. Така тълкуването на тези разпоредби във връзка една с друга води до извода, че ползвател на услуги, който не е уведомил своя доставчик на услуги за неразрешена транзакция в срока от 13 месеца след датата на задължаване на сметката, не може да търси отговорност от последния[8], включително по общия ред, и следователно не може да получи възстановяване на средствата по тази неразрешена транзакция[9].

43. Това тълкуване се потвърждава при изследването на *контекста* на тези разпоредби, включително, от една страна, на техния „външен“ контекст, т.е. подготвителните документи, и от друга страна, на техния „вътрешен“ или системен контекст, т.е. взаимодействието им с другите разпоредби на Директива 2007/64 като цяло[10].

44. *Първо*, от *подготвителните документи* е видно, че първоначалното предложение за директива на Комисията[11] не налага максимален срок, в който ползвателят на услуги да уведоми за неразрешената транзакция, подобен на срока по член 58 от Директива 2007/64. Предвидено е само платецът *незабавно* да уведоми своя доставчик на платежни услуги, след като установи такава неразрешена транзакция, грешка или друга нередност. От своя страна съответстващата на член 60 от тази директива разпоредба относно отговорността на доставчика на платежни услуги не посочва това задължение за уведомяване.

7 Отговорността на доставчика на услуги при неточно изпълнена или неизпълнена транзакция от своя страна е посочена в член 75 от Директива 2007/64.

8 Този срок се прилага, освен ако доставчикът на платежни услуги е пропуснал да предостави или осигури на разположение изискваната информация. Вж. член 58, in fine, от Директива 2007/64 и точки 83—85 от настоящото заключение.

9 Според мен предложеното от италианското правителство обратно тълкуване не може да бъде прието. Според това правителство съответният различен обхват на членове 58 и 60 от Директива 2007/64 предполагал съществуването, от една страна, на режим на коригиране на платежна транзакция (единствено при който важал 13-месечният срок) и от друга страна, на режим на обща отговорност на доставчика за неразрешена транзакция (без ограничение на срока), които се прилагали, допълвайки се един друг.

10 Относно контекстуалното тълкуване и отчитането на „вътрешния“ и „външния“ контекст на разпоредбите на правото на Съюза вж. *Lenaerts*, K., *Gutiérrez-Fons*, J. Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union européenne. Bruylant, 2021.

11 Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета от 1 декември 2005 година „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността — предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2000/12/ЕО и 2002/65/ЕО“ (COM(2005) 603 окончателен, наричано по-нататък „предложението за директива“). Вж. по-специално членове 45 и 49 от това предложение.

45. Въвеждането на единен преклузивен срок обаче бързо става необходимо, за да се гарантира правната сигурност на ползвателя и на доставчика на платежни услуги в случай на неразрешена или неточно изпълнена платежна транзакция. Това е видно от различните предложения на Съвета [12], от становището на Европейския икономическия и социален комитет [13], от доклада на Европейския парламент [14] и от становищата на различните комисии на Парламента [15]. Всички тези участници в изготвянето на Директива 2007/64 подчертават необходимостта да се гарантира такава правна сигурност и за тази цел да се предвиди, че след изтичането на този срок платежната транзакция става окончателна [16].

46. В хода на законодателния процес [17] се предлага по-специално в самия член относно отговорността на доставчика на платежни услуги да се включи *условие*, свързано със задължението на ползвателя на тези услуги предварително да уведоми своя доставчик в определен максимален срок, че извършването на една или повече платежни транзакции не е било разрешено. В крайна сметка законодателят е решил да включи това задължение за уведомяване в отделна разпоредба, в случая член 58 от Директива 2007/64, който установява максимален срок от 13 месеца, и изрично да спомене въпросното задължение в разпоредбата относно отговорността на доставчика на платежни услуги, а именно член 60 от тази директива.

47. Така законодателят ясно определя връзката между отговорността на доставчика на платежни услуги и спазването от ползвателя на тези услуги на максималния срок, така че в случай на неразрешена транзакция след изтичането на този срок ползвателят вече не може да предяви иск за отговорност срещу своя доставчик.

48. *Второ*, *„вътрешният“ или системен контекст*, в който се вписват членове 58 и 60 от Директива 2007/64, сочи същото. От него следва и че хармонизирането, предвидено от законодателя на Съюза в обхванатата от тези членове област, е пълно и не позволява въвеждането на различни от приетите от него разпоредби.

49. Най-напред ще отбележа, че Директива 2007/64 предвижда в отношенията между ползвателя на платежни услуги и доставчика на тези услуги режим на отговорност, обхващащ както случаите на неразрешени платежни транзакции (по-специално членове 58—60), така и случаите на неточно изпълнени или неизпълнени транзакции (по-специално член 75).

[12] Вж. по-специално предложение на председателството на Съвета на Европейския съюз от 15 юни 2006 година (Interinstitutional file: 2005/0245(COD), 8623/06ADD 2).

[13] Становище от 13 септември 2006 г. относно „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността — предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2000/12/ЕО и 2002/65/ЕО“ (COM(2005) 603 окончателен). Вж. по-специално точка 4.7 от становището, в която се предлага установяването на ясна връзка между незабавното възражение в случай на неразрешени плащания и въвеждането на едногодишен срок да се поиска възстановяване на неразрешеното плащане.

[14] Вж. доклад от 20 септември 2006 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2000/12/ЕО и 2002/65/ЕО“ (COM(2005) 603 C6-0411/2005 — 2005/0245(COD) FINAL A6-0298/2006 (вж. по-специално изменение № 239).

[15] Вж. изменение № 66 от становището на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите на вниманието на комисията по икономически и парични въпроси във връзка с предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2000/12/ЕО и 2002/65/ЕО“ (COM(2005) 603 — C6-0411/2005 — 2005/0245(COD).

[16] Следва да се уточни, че макар да са съгласни да се въведе преклузивен срок, тези институции и органи са предложили различни срокове, вариращи от шест месеца до две години. Постигнато е съгласие за срок от тринадесет месеца, който е включен в Директива 2007/64 и впрочем е запазен в новата Директива 2015/2366.

[17] Вж. компромисния текст на Съвета от 30 август 2006 г., член 47а, вариант 1.

50. Във всички тези случаи ключова роля играе задължението на ползвателя на платежни услуги за уведомяване в срок от 13 месеца, предвидено в член 58 от Директива 2007/64. Това беше вече показано по отношение на неразрешените транзакции. Що се отнася до случаите на неточно изпълнени или неизпълнени транзакции, следва да се отбележи, че и член 75 от Директива 2007/64, който е симетричен на член 60 от тази директива, препраща към посочения член 58 посредством същото уточнение, че отговорност се търси от доставчика на услуги, „без да се засягат разпоредбите на член 58“. В съображение 31 от въпросната директива се потвърждава, че задължението за уведомяване се прилага както за неразрешените, така и за неточно изпълнените транзакции и че отговорността на доставчика на платежни услуги за неточно изпълнение на платежните транзакции зависи от спазването на срока за уведомяване.

51. По-нататък, в случаите на неразрешени транзакции, както и когато транзакциите не са изпълнени точно, член 59 от Директива 2007/64 относно тежестта на доказване предвижда, че доставчикът на платежни услуги трябва да докаже, че платежната транзакция е автентична, точно регистрирана и осчетоводена.

52. Подчертавам, че член 59 обръща тежестта на доказване, вследствие на което тя пада не върху лицето, което твърди, че е налице неразрешена транзакция, т.е. ползвателя на платежни услуги, а върху доставчика на платежни услуги. От това следва, че за период от 13 месеца доставчикът има почти автоматично и незабавно задължение за възстановяване на средствата по транзакцията, която ползвателят не е разрешил [18].

53. По този начин законодателят на Съюза установява режим на отговорност, който почива на три основни елемента, свързани помежду си, а именно: задължение за уведомяване, предвидено в член 58 от Директива 2007/64 в тежест на ползвателя на платежни услуги, възлагане с член 59 от тази директива на тежестта на доказване на доставчика на тези услуги и накрая, при липса на доказване, отговорност на този доставчик съгласно членове 60 и 75 от посочената директива според това дали сделката е била неразрешена, неизпълнена, или неточно изпълнена.

54. От тези разпоредби следва, че режимът на отговорност на доставчика на платежни услуги по отношение на ползвателя на тези услуги е хармонизиран режим. В това отношение член 86, параграф 1 от Директива 2007/64 гласи, че „доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не могат да запазят или въвеждат в действие разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива“. Съгласно заглавието на този член *хармонизацията* трябва да се счита за *пълна*. Подчертавам, че за да се разграничат хармонизираните разпоредби от тези, които не са хармонизирани, посоченият член 86 изброява разпоредбите на Директива 2007/64, които оставят свобода на действие на държавите членки. Следва да се отбележи обаче, че това изброяване не съдържа членове 58—60, нито впрочем членове 74—78.

55. От това стигам до извода, че национални разпоредби — различни от установените в членове 58—60 на Директива 2007/64 — които предвиждат възможност доставчикът на платежни услуги да носи отговорност спрямо ползвателя на тези услуги, въпреки че последният не го е уведомил за неразрешената платежна транзакция в срок от 13 месеца,

[18] Уточнявам обаче, че съгласно член 51 от Директива 2007/64, когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, страните могат да предвидят, че посоченият член 59, който е благоприятен за потребителя, не се прилага. Те могат да договорят и срок, различен от предвидения в член 58 от тази директива.

считано от датата на неразрешеното задължаване на сметката, биха били в разрез с режима на отговорност, предвиден в членове 58—60, и в противоречие с установената с този режим пълна хармонизация.

56. Ето защо не мога да се съглася с позицията на италианското правителство, че национален режим на общата договорна отговорност на доставчика на платежни услуги може да допълни установения с Директива 2007/64, като предвиди отговорността на доставчика към ползвателя на тези услуги, независимо от това дали последният е спазил посочения в член 58 от тази директива срок за уведомяване за неразрешена транзакция.

57. Целите на Директива 2007/64 потвърждават това тълкуване.

58. Както следва от съображения 1—5 от тази директива, волята на законодателя на Съюза е била да създаде единен пазар на платежните услуги, като замени действащите 27 национални режима, чието едновременно съществуване води до объркване и липса на правна сигурност, с хармонизирана правна уредба, която определя правата и задълженията на ползвателите и доставчиците на платежни услуги.

59. От предходния анализ следва, че хармонизираният режим на отговорност за неразрешени или неточно изпълнени транзакции, установен с Директива 2007/64, може да съществува паралелно с друг режим на отговорност по националното право, който почива на същите факти и основания, само ако не засяга системата, установена с тази директива, и не застрашава целите и полезното действие на последната [19]. При това положение паралелен режим на отговорност, който би позволил на ползвателя на услуги да търси отговорност от своя доставчик на услуги в случай на неразрешена транзакция, въпреки че не е спазил 13-месечния срок за уведомяване за тази транзакция, би бил несъвместим с Директива 2007/64.

60. Ето защо предлагам на Съда да отговори на първия въпрос, че членове 58 и 60 от Директива 2007/64 трябва да се тълкуват в смисъл, че въвеждат за неразрешените платежни транзакции режим на отговорност на доставчика на платежни услуги спрямо ползвателя на тези услуги, който изключва всеки друг режим на отговорност, основан на свързано с тези транзакции неизпълнение от страна на този доставчик, така че ползвателят на платежни услуги, който не е изпълнил задължението си за уведомяване през 13-те месеца, считано от датата на неразрешеното задължаване на сметката, не може повече да търси отговорност от доставчика на платежни услуги.

Б. По приложимия към поръчителя режим (втори преюдициален въпрос)

61. С втория си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали, когато поради неспазване на срока за уведомяване за неразрешена транзакция ползвателят на платежни услуги вече няма възможност да предяви иск за гражданска отговорност срещу доставчика на услуги поради неизпълнение от негова страна на свързаните с тази транзакция задължения, членове 58—60 от Директива 2007/64 не позволяват и на поръчителя на този ползвател да се позове, във връзка със същите факти и по предвидения в националното право общ режим, на гражданската отговорност на ползващия се от обезпечението доставчик, за да оспори размера на обезпеченото задължение.

[19] Вж. във връзка с отговорността на производителя за дефектни стоки решение от 21 декември 2011 г., Dutrueux (C-495/10, EU:C:2011:869, т. 29 и 30).

62. Докато френското и чешкото правителство считат, че срокът за уведомяване, приложим за ползвателя на услуги съгласно член 58 от Директива 2007/64, е противопоставим и на поръчителя на ползвателя, обратно, Комисията поддържа, че за поръчителя не е приложим член 58, нито следователно режимът на отговорност, установен с тази директива в случай на неразрешена транзакция, поради което той може да предяви иск за отговорност срещу доставчика по общия ред, предвиден в националното право.

63. В анализа, който следва, ще докажа, че макар да е напълно хармонизиран, установеният с Директива 2007/64 режим на отговорност на доставчика на услуги спрямо ползвателя на тези услуги все пак не обхваща поръчителя.

64. Ще започна с няколко бележки относно фигурата на поръчителя и договора за поръчителство.

65. *Поръчителят* гарантира на кредитора, че ще плати онова, което длъжникът може да дължи на последния по силата на обезпеченото задължение, а именно дълга, който длъжникът има към кредитора. Поръчителят в никакъв случай не може да бъде задължен за нещо повече от дълга на длъжника [20]. *Поръчителството* е договор, с който поръчителят се задължава спрямо кредитора да плати това задължение в случай на неизпълнение от страна на длъжника [21]. По същество този договор е акцесорен по отношение на главното задължение [22]. Той също така е отделен от договора, сключен между длъжника и кредитора. Поръчителят съответно е трето лице спрямо договора, който обвързва длъжника и кредитора.

66. Съществува голямо разнообразие от договори за поръчителство. При липсата на хармонизация в тази област въпросните договори се уреждат от вътрешното право на държавите членки, което може да се различава по важни въпроси [23]. Освен това задълженията на поръчителя съгласно един или друг договор за поръчителство могат да бъдат много различни и да се различават от тези на главния длъжник, без това да засяга задълженията на длъжника към кредитора. В този смисъл поръчителят може да се задължи да отговаря за целия дълг на главния длъжник или само за част от него, а срокът на неговото задължение може да бъде по-кратък от срока на договора, който обвързва длъжника и кредитора. Освен това датата на изискуемост на обезпечението, без да предхожда тази на главното задължение, може да бъде различна от нея, а по отношение на договора за поръчителство може да се прилагат правила, различни от приложимите към главното задължение.

67. В случая по главното производство банката, в качеството си на кредитор, е сключила договор с длъжника, дружеството GCA, като се е съгласила да предостави на последното овърдрафт по разплащателна сметка, който да позволи функционирането на тази сметка при недостиг на средства по нея. Освен това банката сключва договор за поръчителство с LR, който да отговаря солидарно за евентуалния дълг на дружеството GCA към нея.

[20] Вж. *Simler*, P. JurisClasseur Civil Code, fasc. 30: Cautionnement — Étendue, 1 декември 2019 г.

[21] Вж. *Simler*, P. JurisClasseur Civil Code, Synthèse — Cautionnement — Caractères généraux et conditions d'efficacité, 1 октомври 2020 г.

[22] Вж. *Simler*, P. JurisClasseur Civil Code, fasc 65: Cautement — Extinction par voie principale — Causes de droit comionnmun, 15 декември 2019 г.

[23] За известно време законодателят на Съюза е имал амбицията да уреди цялото договорно право на държавите членки, включително правилата относно поръчителството, в обща референтна рамка, но този проект не е дал резултат и е бил запазен секторният подход. Вж. Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета „По-съгласувано европейско договорно право — план за действие“ (COM(2003)0068) (ОВ C 63, 2003 г., стр. 1).

68. Припомням, че пълната хармонизация не означава и изчерпателна хармонизация. Що се отнася до директивите, които се отнасят по-специално до отговорността на търговците към потребителите, Съдът е постановил, че по *регламентираните от нея въпроси* дадена директива може да се стреми към „пълна хармонизация“ на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, без обаче да е предназначена „изчерпателно“ да хармонизира областта на отговорност, обхваната от директивата, извън посочените въпроси [24].

69. Изразът „пълна хармонизация“ се отнася до свободата на действие, предоставена на държавите членки, и следователно до степента на самостоятелна преценка, с която те разполагат, за да транспонират в националното си право включените в Директива 2007/64 въпроси, докато изразът „изчерпателна хармонизация“ се отнася до приложното поле ratione materiae на тази директива [25].

70. С други думи, хармонизацията може да бъде *пълна* в смисъл, че държавите членки, както подчертах в отговор на първия въпрос, нямат свобода на действие при транспонирането на някои разпоредби от Директива 2007/64, в случая на членове 58—60 от тази директива. Те не могат да въвеждат разпоредби, различни от съдържащите се в тези членове. За сметка на това хармонизацията *не е изчерпателна*, доколкото се свежда до областите, изрично обхванати от посочената директива, и доколкото извън тях държавите членки са свободни да приемат закони, без обаче да засягат полезното действие на същата тази директива.

71. Поради това на този етап следва да се провери какви въпроси във връзка с гражданската отговорност урежда Директива 2007/64.

72. Според мен режимът на отговорност, уреден с Директива 2007/64, се отнася до отношенията между ползвателя на платежни услуги и доставчика на тези услуги. Той няма за цел да уреди отношенията между този доставчик на услуги и трето лице, каквото е поръчителят.

73. Това следва най-напред от членове 58—60 от Директива 2007/64, в които се посочват само ползвателят на платежни услуги и платецът, от една страна, и доставчикът на платежни услуги, от друга страна. Поръчителят обаче не е нито ползвател на платежни услуги, нито платец.

74. Всъщност съгласно определението в член 4, точка 10 от Директива 2007/64 ползвателят на платежни услуги е „физическо или юридическо лице, което се ползва от платежната услуга в качеството си на платец или получател, или и в двете качества“.

75. Съгласно член 4, точка 7 от тази директива „платец“ означава титуляр на платежна сметка, който разрешава изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или когато липсва платежна сметка — дава платежно нареждане [26].

[24] Вж. решение от 4 юни 2009 г., Moteurs Leroy Somer (C-285/08, EU:C:2009:351, т. 25).

[25] В тази връзка споделям разяснението на тези понятия, направено от генералния адвокат Spzunar по дело Каменова (C-105/17, EU:C:2018:378, бележка под линия 15 към точка 33).

[26] Съдът е постановил в решение от 11 април 2019 г., Mediterranean Shipping Company (Portugal) — Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, т. 53 и 54), че понятието „ползвател на платежни услуги“ по смисъла на член 58 от Директива 2007/64 обхваща и титуляря на платежна сметка, по която са изпълнени директни дебити без неговото съгласие.

76. Поръчител като LR не попада в една от тези две хипотези и следователно не може да се счита за платец по смисъла на този член 4, точка 10. Той не е и получател на плащане, нито доставчик на платежни услуги.

77. От това следва, че поръчителят е трето лице по отношение на ползвателя на платежни услуги и на доставчика на платежни услуги, обхванати от Директива 2007/64, както посочих в точка 65 от настоящото заключение, и че не попада в приложното ѝ поле ratione personae.

78. Това тълкуване се потвърждава от съображенията на Директива 2007/64. В съображение 5 се подчертава, че тази директива определя правата и задълженията на ползвателите и доставчиците на платежни услуги. В съображение 6 се уточнява, че не е целесъобразно предвидената правна рамка да бъде изчерпателна.

79. Накрая, в съображение 47 от Директива 2007/64 се уточнява, че тя следва да се отнася само до съответните договорни задължения и отговорност на ползвателя на платежни услуги и на неговия доставчик на платежни услуги. Това уточнение е възпроизведено в член 1, параграф 2 от тази директива — посветен на нейния предмет — съгласно който тя установява съответните права и задължения на ползвателите на платежни услуги и на доставчиците на услуги.

80. От разпоредбите на Директива 2007/64, тълкувани с оглед на нейните съображения, следва, че тя не урежда правоотношението между доставчика на платежни услуги и поръчителя на ползвателя на тези услуги.

81. Ето защо считам, подобно на Комисията, че правоотношението между доставчика на платежни услуги и поръчителя на ползвателя на тези услуги по никакъв начин не попада в приложното поле на Директива 2007/64.

82. Същото сочи и въведената с тази директива система на отговорност.

83. Тази система се основава на съвкупност от права и задължения, отнасящи се единствено до ползвателя на платежни услуги и до доставчика на тези услуги, при която информацията, предоставяна на първия от втория, играе важна роля.

84. Всъщност информацията е част от самия предмет на Директива 2007/64[27], чийто дял III е изцяло посветен на нея. Тази информация е от ключово значение, тъй като именно тя ще позволи на ползвателя на платежни услуги да узнае за съществуването на неразрешена транзакция, да уведоми за нея доставчика си в срока по член 58 от посочената директива и евентуално да търси отговорност от последния. Следва да се подчертае, че съгласно член 58 уведомяването за неразрешената транзакция трябва да се извърши в 13-те месеца след датата на задължаване на сметката, „*освен ако* […] доставчикът на платежни услуги [е пропуснал да] предостав[и] или осигур[и] на разположение информацията за тази платежна транзакция в съответствие с дял III“[28].

[27] Вж. член 1, параграф 2 от Директива 2007/64, в която са установени правила относно изискванията за информация за платежните услуги.

[28] Курсивът е мой.

85. Следователно срокът от 13 месеца се прилага само ако информацията действително е била съобщена на ползвателя на платежни услуги. Бих искал да отбележа, че задължението за уведомяване в срок от 13 месеца след датата на неразрешеното задължаване на сметката предполага, че ползвателят на платежни услуги проверява сметките си поне веднъж годишно.

86. В този смисъл съществува баланс между, първо, задължението на доставчика на платежни услуги да предостави информация, второ, задължението на ползвателя на платежни услуги да полага грижа, свързано със задължението му да извърши уведомяване в определен срок, и трето, носенето от този доставчик на обективна отговорност, без да е необходимо ползвателят да доказва умисъл или небрежност.

87. Освен това на даденото на ползвателя на платежни услуги преимущество да получи незабавно възстановяване на платената вследствие на неразрешената транзакция сума, ако е спазил посочения в член 58 от Директива 2007/64 срок за уведомяване, съответства дадената на доставчика на платежни услуги правна сигурност, че след изтичането на този срок неразрешените платежни транзакции няма да могат повече да бъдат оспорвани от ползвателя на тези услуги.

88. Този баланс обаче не важи за трето лице като поръчителя. По-специално, тъй като съгласно Директива 2007/64 последният не разполага с предоставяната на ползвателя на платежни услуги информация, с която е свързан посоченият в член 58 от тази директива срок от 13 месеца, то този срок не може да му бъде противопоставян.

89. Затова при липсата на изрична разпоредба в посочената директива, по силата на която предвиденият режим на отговорност между ползвателя на платежни услуги и доставчика на тези услуги да обхваща и трети лица като поръчителя, според мен е необосновано този режим да се прилага за последния.

90. По никакъв начин не е доказан и според мен не би могъл да се приеме доводът на френското и чешкото правителство, че ако на поръчителя се позволи да оспорва размера на дълга след 13-месечния срок, това би довело до заобикаляне на изискванията на Директива 2007/64 и би накърнило нейното полезно действие.

91. Причината е коренно различното естество на договора за поръчителство и на договора за платежни услуги.

92. Както подчертах в точка 65 от настоящото заключение, целта на поръчителството е *да обезпечи* дълга на длъжника към неговия кредитор. По този начин договорът за поръчителство създава възможност за кредитната институция да получи плащане на дълга на длъжника. Става въпрос обаче за договорно правоотношение, което е различно от това между ползвателя на платежни услуги и неговия доставчик и засяга само кредитната институция като кредитор и поръчителя на длъжника.

93. Обстоятелството, че след изтичането на 13-месечния срок по член 58 от Директива 2007/64 доставчикът на платежни услуги вече не е длъжен да възстановява средства на ползвателя на тези услуги при неразрешени платежни транзакции и че последният вече не може да оспорва извършените платежни транзакции, не освобождава този доставчик от задължението му да положи дължимата грижа при изпълнението на въпросните транзакции.

94. Доставчикът на платежни услуги всъщност е длъжен да изпълнява правилно платежните транзакции. Следователно, ако допуска небрежност, като не проверява дали транзакциите действително са били разрешени от ползвателя на платежни услуги и ако небрежността му причинява вреда на трето лице като поръчителя, няма пречка да носи отговорност спрямо това трето лице, стига националното право да позволява това. Подчертавам, че тъй като поръчителството не е уредено нито от Директива 2007/64, нито впрочем от която и да било друга директива, за него продължават да се прилагат националните правила, които могат да предвиждат, че поръчителят има собствени задължения, които са различни от стоящите в основата на отношенията между главния длъжник и кредитора и не ги засягат [29]. Тези правила могат по-специално да позволят на поръчителя да намали размера на дълга, който първоначално се е задължил да обезпечи. В зависимост от посочените правила поръчителят може да иска обезщетение за вреди и евентуално да прихване от обезпечения дълг размера на това обезщетение.

95. Фактът, че поръчителят може да се позове на националното право, за да намали задълженията си към кредитора, по никакъв начин не засяга договорното правоотношение между кредитната институция, доставчик на платежни услуги, и длъжника, ползвател на тези услуги. Той не засяга по-специално размера на дълга, който последният има към доставчика и който може да включва суми, свързани с неразрешени транзакции, които не са били съобщени в посочения в член 58 от Директива 2007/64 13-месечен срок.

96. Припомням също, че поръчителството е *допълнително* обезпечение за кредитната институция, предназначено да гарантира плащането на главното задължение. Следователно, ако поръчителят спечели делото и чрез прихващане намали размера на дълга си към кредитната институция или дори бъде освободен от задължението си към нея, това не засяга вземането на тази институция към главния длъжник и следователно не накърнява полезното действие на Директива 2007/64.

97. Както посочва Комисията, законодателят не е счел за целесъобразно да обхване с предвидения в Директива 2007/64 режим на отговорност и третите лица, като е преценил, че приложимият към отношенията между доставчика на платежни услуги и ползвателя на тези услуги режим трябва да е достатъчен, за да се уредят основните претенции, произтичащи от платежните транзакции, и да се намалят рисковете и последиците от неразрешени или неточно изпълнени платежни транзакции [30].

98. Ето защо считам, че възможността на поръчителя да търси евентуално отговорност от кредитора, ако националното право позволява това, е пример за *друга претенция*, която може да бъде предявена в съответствие с националното право, по смисъла на съображение 47 от Директива 2007/64, и която по никакъв начин не накърнява полезното действие на тази директива.

[29] Вж. точка 66 от настоящото заключение.

[30] Вж. съображение 31 от Директива 2007/64.

V. Заключение

99. Предвид анализа по-горе предлагам на Съда да отговори на поставените от Cour de cassation (Касационен съд, Франция) въпроси по следния начин:

„1) Членове 58—60 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че въвеждат за неразрешените платежни транзакции режим на отговорност на доставчика на платежни услуги, който изключва всеки друг режим на отговорност, основан на свързано с тези транзакции неизпълнение от страна на този доставчик, така че ползвателят на платежни услуги, който не е изпълнил задължението си за уведомяване през 13-те месеца, считано от датата на неразрешеното задължаване на сметката, не може повече да търси отговорност от доставчика на платежни услуги.

2) Членове 58—60 от Директива 2007/64 допускат различно от ползвателя на платежни услуги лице, като неговия поръчител, да се позовава на общата гражданска отговорност на доставчика на платежни услуги в случай на неразрешена платежна транзакция, включително когато ползвателят на платежни услуги не е уведомил доставчика за нея в срока от 13 месеца, считано от датата на неразрешеното задължаване на сметката“.